ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ*

COLLABORATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING QUALITY SCHOOLS UNDER BUENG KAN SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ณัฐสุดา น้อยอาษา
Nutsuda Noiasa
ทนงศักดิ์ คุ้มไข่น้ำ
Tanongsak Koomkhinam
มหาวิทยาลัยขอนแก่น วิทยาเขตหนองคาย
Khon Kaen University, Nong Khai Campus, Thailand.
E-mail: n.nutsuda@kkumail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ 2) เพื่อศึกษาระดับการเป็นโรงเรียนคุณภาพ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพ ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 286 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.931 ในการวิเคราะห์หาค่าสถิติใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตัดสินใจร่วม 2) ระดับการเป็นโรงเรียนคุณภาพ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณภาพนักเรียน 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษากับโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ทุกองค์ประกอบมีความสัมพันธ์ในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยด้านที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุด คือ ความผูกพันต่อโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับโรงเรียนคุณภาพอยู่ในระดับมาก และผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ พบว่า ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา 3 ด้าน คือ ด้านความผูกพันต่อ

* Received: 25 November 2022; Revised: 19 December 2022; Accepted: 26 December 2022

โรงเรียน ด้านวิสัยทัศน์ร่วม และด้านความไว้วางใจ สามารถพยากรณ์โรงเรียนคุณภาพร้อยละ 64.4 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา, โรงเรียนคุณภาพ, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ

Abstract

This research is designed to 1) study the collaborative leadership of school administrators within Bueng Kan Secondary Educational Service Area Office. 2) To examine the quality of schools under the Bueng Kan Secondary Educational Service Area Office (3) to examine how school administrators' collaborative leadership affects school quality within Bueng Kan secondary educational service area office. A survey methodology is used to collect data, focusing on 286 administrators and teachers from the Bueng Kan secondary educational service area office. This survey was conducted using the formula of Taro Yamane, stratified random sampling, and five rating scale questions.

According to research results: 1) school administrators' collaborative leadership is good and distinguishable in collaborative decisions. 2) The schools' quality is good and distinguishable in students' quality. 3) Relationship between the collaborative leadership of schools' administrators and the quality school under Bueng Kan Secondary Educational Service Area Office is good, the Pearson Correlation Coefficient result is positive with a statistical significance level of .01 and distinguishable in schools' commitment. The result of the regression coefficient in the 3 collaborative leadership of school administrators as commitment, vision, and trust. The prediction of the schools' quality was at 64.4 with a statistical significance level of .05.

Keyword: collaborative leadership of school administrators, quality school, Bueng Kan Secondary Educational Service Area Office.

บทนำ

ภายใต้การเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านวิทยาการและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นยุคของข้อมูลข่าวสารโลกไร้พรมแดน เศรษฐกิจสังคมและฐานความรู้ที่มีลักษณะเฉพาะ มีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว จึงต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอด โดยพัฒนาขีดความสามารถ ให้มีสมรรถนะเทียบเคียงหรือสูงกว่าประเทศอื่น ดังนั้น แต่ละประเทศจึง

ต้องเร่งพัฒนาคนของตนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ เพื่อให้รับมือกับการเปลี่ยนแปลงของโลกได้ การดำเนินการต่าง ๆ ต้องอาศัยองค์ความรู้มากมายในการพัฒนาประเทศ และคนที่มีความรู้ มีคุณธรรม เป็นผู้นำก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ต้องใช้กลไกในการพัฒนาคน เตรียมคนให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นเป็นคนที่มีคุณภาพที่สังคมต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580) และให้บรรลุวิสัยทัศน์ที่ว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2563) ซึ่งการศึกษาถือว่าเป็นกลไกสำคัญที่สุดที่จะพัฒนาคนในสังคม ให้เป็นคนที่มีคุณภาพและสังคมแห่งการเรียนรู้เป็นสังคมที่เข้มแข็ง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาเยาวชนของชาติให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ตลอดจนสามารถแข่งขันในระดับเวทีโลกได้

โรงเรียนคุณภาพเป็นโรงเรียนที่มีสังคมบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ที่เอื้ออำนวยให้เป็นโรงเรียนคุณภาพแห่งการเรียนรู้ มีความพร้อมในด้านสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรวัตถุ ทรัพยากรบุคคล เทคโนโลยี และงบประมาณ สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนมีมาตรฐานสูงตามมาตรฐานกำหนดและได้รับการพัฒนาทักษะทุกด้าน สามารถจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมปละประเทศชาติได้ ซึ่งคุณภาพโรงเรียนเป็นประเด็นปัญหาอย่างหนึ่ง ที่สังคมไทยให้ความสำคัญในอันดับต้น ๆ จากข่าวสำนักงานรัฐมนตรี ที่ 107/2554 แจ้งว่า กระทรวงศึกษาธิการกำลังพยายามที่จะปรับคุณภาพโรงเรียนด้วยการปฏิรูปการศึกษา การจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ตามแนวคิดโรงเรียนคุณภาพดังกล่าว จำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลักหลายประการรวมทั้งทรัพยากรที่จำเป็น ภาวะผู้นำเป็นปัจจัยที่สำคัญมากต่อคุณภาพขององค์การ การนำพาองค์การไปสู่ความสำเร็จ โดยมีความเชื่อพื้นฐานว่า ผู้นำคือผู้สร้างความแตกต่างและเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในองค์การ (Yukl, G, 2002)

ภาวะผู้นำคือคุณภาพขององค์การซึ่งลื่นไหลกระจายผ่านทางเครือข่ายสังคมและผ่านทางบทบาทของบุคคล (Ogawa and Bossert, 1995) บุคคลที่เป็นผู้นำให้ความสำคัญกับการพัฒนา เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น และการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลผลลัพธ์ที่ได้จะนำไปสู่การยอมรับในการบรรลุผลสำเร็จร่วมกันของทุกคนในองค์การ (Kotter, J. P, 2006) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาจึงต้องปรับเปลี่ยนแนวคิดเชิงกระบวนทัศน์ใหม่ ที่ต้องเน้นการทำงานเชิงรุก และมียุทธศาสตร์ในการบริหารงานอย่างแยบยล เพื่อสามารถเผชิญต่อสภาวการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่ง Blanchard กล่าวว่า การเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ คือ สิ่งที่ต้องเริ่มจากภายในและต้องเริ่มจากหัวใจ ต้องเปลี่ยนลักษณะและความตั้งใจในการเป็นผู้นำ เปลี่ยนจากผู้นำที่หัวใจคำนึงถึงประโยชน์ส่วนตน เป็นผู้นำที่หัวใจคำนึงถึงผู้อื่น ภาวะผู้นำที่เหมาะสมจึงควรมีลักษณะการอำนวยความสะดวก การควบคุมร่วมกัน ที่สำคัญคือการมุ่งสร้างภาวะผู้นำแก่ผู้อื่น ผู้นำจะทำตัวเสมือนผู้ให้บริการเพื่อให้ทุกคนสร้างวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Bennet, D, 2020) สอดคล้องกับ Hinrichs ที่ได้กล่าวว่า ภาวะผู้นำ (Leadership) ในศตวรรษที่ 21 ผู้ซึ่งมีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ต่อความสำเร็จในอนาคตของนักเรียน และผู้นำจะต้องไม่ใช่ผู้นำแบบเดิมที่เน้นการสั่งการ จะต้องมีการบริหารงานขับเคลื่อนการ

ทำงานร่วมกันเป็นทีมงานที่เข้มแข็ง ประสานงานกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการบริหารงานบุคคลอื่นเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร และสำคัญอย่างยิ่งกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่คุณลักษณะผู้นำที่จะสามารถบริหารงานที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในยุคศตวรรษที่ 21 เปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมในการเป็นผู้นำแบบเดิม ให้เป็นผู้นำในรูปแบบของการร่วมพลัง (Collaborative model) นั่นคือ ผู้นำต้องมี “ภาวะผู้นำแบบร่วมพลัง (Collaborative leadership)” (Hinrichs, 2007)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ กำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน มีการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) เน้นทักษะกระบวนการให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหาและคิดสร้างสรรค์ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน ส่งเสริมให้ผู้มีเรียนมีสมรรถนะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 สนับสนุนการผลิต จัดหาและใช้สื่อการเรียนการสอน เทคโนโลยี นวัตกรรม และสิ่งอำนวยความสะดวกที่หลากหลาย รวมทั้งการพัฒนาห้องสมุด และแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา เพื่อให้เรียนรู้ได้อย่างเต็มตามศักยภาพ ตามแนวคิดโรงเรียนคุณภาพ ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหาร 2) การบริหารจัดการองค์กรที่มีคุณภาพ 3) คุณภาพผู้เรียน 4) คุณภาพครู และ 5) สภาพแวดล้อมโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้ โดยต้องเร่งรัดยกระดับผลการประเมินทุกระดับ ทั้งการประเมิน PISA , O-NET ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงบูรณาการแบบสหวิทยาการ เช่น สเต็มศึกษา (Science Tecnology Engineering and Mathematics Education: STEM Education) เพื่อพัฒนากระบวนการคิดที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาประเทศไทย 4.0 กำหนดนโยบายด้านการส่งเสริมพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้สามารถจัดการเรียนรู้ อย่างมีคุณภาพในรูปแบบที่หลากหลาย สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) การบูรณาการการจัดการศึกษาและเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา พัฒนาคุณภาพการศึกษาตามหลักสูตร โดยจัดทำโครงการและกิจกรรมพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน แต่จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลสัมฤทธิ์ดังกล่าว ยังไม่บรรลุตามเป้าหมาย มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับประเทศทุกสาระการเรียนรู้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ, 2562)

จากความสำคัญและการศึกษาข้อมูลข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลและแนวทางสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานแบบร่วมพลัง เพื่อโรงเรียนให้เป็นโรงเรียนคุณภาพ สอดคล้องกับพันธกิจของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ในทุกมิติ เพื่อการพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นโรงเรียนคุณภาพต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ

2. เพื่อศึกษาระดับการเป็นโรงเรียนคุณภาพในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) มีวิธีการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารและครู ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ จำนวน 25 โรงเรียน จำนวน 1,010 คน โดยจำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 61 คน และครู จำนวน 949 คน

โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้สูตรของ ทาโร ยามาเน่ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 286 คน และใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (Yamane, Taro, 1970) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นเกณฑ์ในการแบ่งชั้น

2. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) ตัวแปรเกณฑ์: ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งได้จากการสังเคราะห์เอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มีทั้งหมด 5 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) ความไว้วางใจ (2) วิสัยทัศน์ร่วม (3) การแก้ปัญหาและความขัดแย้ง (4) การตัดสินใจร่วมกัน และ (5) ความผูกพันต่อองค์กร 2) ตัวแปรพยากรณ์: โรงเรียนคุณภาพ แสดงเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยได้ ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

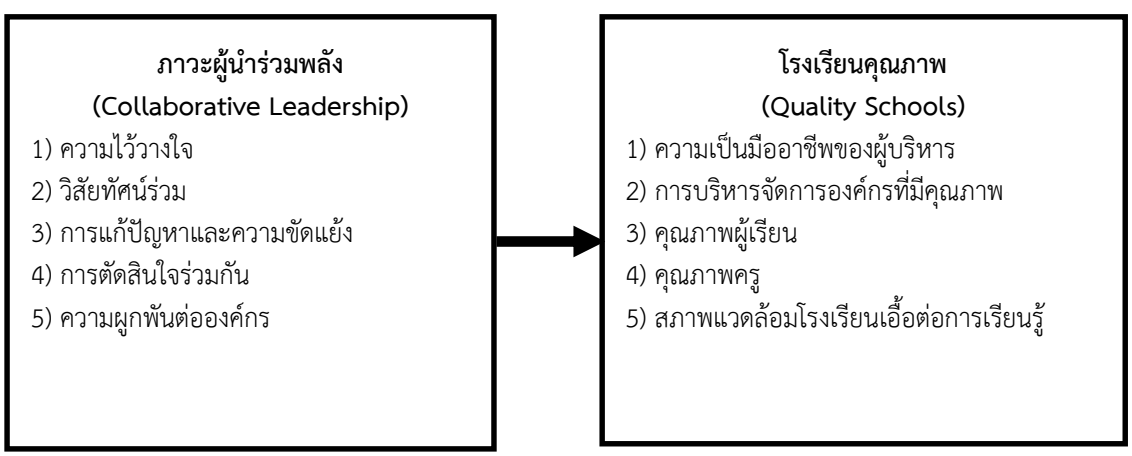

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาโดยให้ค่าดัชนีความสอดคล้องจากการสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านมีค่าระหว่าง 0.6 ถึง 1.0 และตรวจสอบความเที่ยงด้วยค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่า (Alpha Coefficient) โดยใช้สูตรของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) มีค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .931 โดยแบบสอบถามมี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหาร และตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นต่อระดับคุณภาพโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ มีลักษณะเป็น มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติ ดังนี้ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และ ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ในภาพรวมพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ "มาก" มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.99 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้ออยู่ในระดับ "มาก" โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การตัดสินใจร่วม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.03 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความผูกพันต่อโรงเรียน และด้านการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากันที่ 3.97 ดังแสดงตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ

ด้านที่	**ภาวะผู้นำแบบร่วมพลัง**	**ระดับปฏิบัติ**		
		ค่าเฉลี่ย	**ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน**	**แปลผล**
	ความไว้วางใจ	3.98	0.75	มาก
2	ความผูกพันต่อโรงเรียน	3.97	0.73	มาก
3	วิสัยทัศน์ร่วม	4.01	0.78	มาก
4	การตัดสินใจร่วม	4.03	0.80	มาก
5	การแก้ปัญหาและความขัดแย้ง	3.97	0.64	มาก

รวม	**3.99**	**0.66**	**มาก**

2. ผลการวิเคราะห์ระดับการเป็นโรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ “มาก” มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 และเมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับ “มาก” โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านคุณภาพนักเรียน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.10 ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความเป็นมืออาชีพของผู้บริหาร ซึ่งก็มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.98 ดังแสดงตามตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงระดับการเป็นโรงเรียนโรงเรียนคุณภาพ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬโดยภาพรวม

ด้านที่	**โรงเรียนคุณภาพ**	**ระดับปฏิบัติ**		
		ค่าเฉลี่ย	**ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน**	**แปลผล**
1	ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหาร	3.98	0.68	มาก
2	การบริหารจัดการโรงเรียนที่มีคุณภาพ	4.07	0.72	มาก
3	คุณภาพนักเรียน	4.10	0.79	มาก
4	คุณภาพครู	3.99	0.71	มาก
5	สภาพแวดล้อมโรงเรียนเอื้อต่อการเรียนรู้	4.05	0.67	มาก
รวม		**4.04**	**0.63**	**มาก**

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความสัมพันธ์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Coefficient) ระหว่างภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ทุกองค์ประกอบมีความสัมพันธ์ในทางบวก มีค่าสัมประสิทธิ์อยู่ระหว่าง 0.556 - 0.767 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังแสดงตามตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (r) ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหาร(X) กับโรงเรียนคุณภาพ (Y)

ตัวแปรพยากรณ์	**(X_1)**	**(X_2)**	**(X_3)**	**(X_4)**	**(X_5)**	**(Y)**
ความไว้วางใจ (X_1)	1.000					
ความผูกพันต่อโรงเรียน (X_2)	0.849**	1.000				
วิสัยทัศน์ร่วม (X_3)	0.724**	0.813**	1.000			
การตัดสินใจร่วม (X_4)	0.639**	0.727**	0.797**	1.000		
การแก้ปัญหาและความขัดแย้ง (X_5)	0.609**	0.652**	0.692**	0.784**	1.000	
โรงเรียนคุณภาพ (Y)	0.721**	0.767**	0.744**	0.661**	0.556**	1.000

**p < .01

4. ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ผลการวิเคราะห์พหุคูณแบบมีขั้นตอน ตัวแปรพยากรณ์ (X) 3 ตัว จากทั้งหมด 5 ตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณตั้งแต่ 0.767 ถึง 0.802 นั้นคือ เมื่อนำภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา ความผูกพันต่อโรงเรียน (X_2) เพียงด้านเดียวเข้าไปในสมการจะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.767 มีอำนาจในการพยากรณ์โรงเรียนคุณภาพ ร้อยละ 58.9 (R^2= 0.589) เมื่อเพิ่มภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ร่วม (X_3) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.795 มีอำนาจในการพยากรณ์โรงเรียนคุณภาพ ร้อยละ 63.1 (R^2= 0.631) และเมื่อเพิ่มภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา ความไว้วางใจ (X_1) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.802 มีอำนาจในการพยากรณ์สมรรถนะครู ร้อยละ 64.0 (R^2= 0.640) แสดงว่าตัวแปรทั้ง 3 ตัว ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

เมื่อวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (B) เมื่อนำตัวแปรต้นภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความผูกพันต่อโรงเรียน (X_2) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม (X_3) และด้านความไว้วางใจ (X_1) เข้าสมการถดถอยแล้ว จะได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.802 (R = 0.802) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิการทำนายหรืออำนาจพยากรณ์โรงเรียนคุณภาพร้อยละ 64.4 (R^2= 0.644) โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อโรงเรียน

คุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ มากที่สุดคือ ด้านความผูกพันต่อโรงเรียน (X_2) รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม (X_3) และด้านความไว้วางใจ (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน (Beta) เท่ากับ 0.316, 0.334 และ 0.211 ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และที่อยู่ในรูปคะแนนมาตรฐาน (B)

ตัวแปรพยากรณ์	**คะแนนดิบ**		**คะแนนมาตรฐาน**	**t**	**p-values**
	b	**S.E.**	**Beta**		
ค่าคงที่	1.139	0.131	-	8.706	0.000
ความผูกพันต่อโรงเรียน (X_2)	0.276	0.070	0.316	3.941	0.000
วิสัยทัศน์ร่วม (X_3)	0.272	0.050	0.334	5.441	0.000
ความไว้วางใจ (X_1)	0.179	0.057	0.211	3.114	0.000
$R=0.802$, $R^2=0.644$, Adjusted $R^2=0.640$, S.E.=0.381, F=9.699					

*p<.05

ซึ่งสามารถสร้างสมการถดถอยโดยการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวพยากรณ์ที่อยู่ในรูปคะแนนดิบ (b) และคะแนนมาตรฐาน (B) ดังต่อไปนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$Y = 1.139 + 0.276(X_2) + 0.272(X_3) + 0.179(X_1)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Zy = 0.334(ZX_3) + 0.316(ZX_2) + 0.211(ZX_1)$$

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลโรงเรียนคุณภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ผู้วิจัยขออภิปรายตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ

ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีการพัฒนาตนเองตามยุทธศาสตร์ของแต่ละเขตพื้นที่การศึกษา ที่เน้นย้ำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมความสามารถด้านเทคโนโลยี เพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาทั้งระบบให้สามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองตามมาตรฐานวิชาชีพ ผ่านการอบรมตามโครงการต่าง ๆ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันระหว่างผู้บริหาร มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับบุคลากรในโรงเรียนเพื่อหาแนวทางการพัฒนาโรงเรียน และแก้ปัญหาของสถานศึกษา ตามยุทธศาสตร์ที่ 3 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่มุ่งพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพ เกี่ยวกับการจัดทำแผนอัตรากำลัง การสรรหาการบรรจุแต่งตั้ง ให้สอดคล้องกับบริบทความต้องการของสถานศึกษา โดยยึดหลักธรรมาภิบาล รวมถึงพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษานำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ เสริมสร้างแรงจูงใจให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีขวัญและกำลังใจในการทำงาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ, 2564) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Jerry D.Van Vactor ได้ศึกษาผลงานวิจัยเรื่อง “Collaborative leadership model in the management of health care” กล่าวว่า ภาวะผู้นำเป็นทั้งวิทยาศาสตร์และศิลปะ วิธีการ บริบทของสถานการณ์ ภาวะผู้นำที่สร้างความสัมพันธ์ที่มีอยู่ทั่วทั้งองค์กร ส่งเสริม สภาพแวดล้อมการทำงานความร่วมมือร่วมใจกัน ส่งเสริมการบูรณาการอย่างต่อเนื่องของความคิดและการพึ่งพากันและกันระหว่างผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั่วทั้งองค์กร ใช้แนวคิดเพื่อการบริหารจัดการโดยการทำงานแบบร่วมมือกัน โดยใช้ภาวะผู้นำแบบร่วมพลัง ความร่วมมือตลอดทั้งองค์กร มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน (Jerry D.Van Vactor, 2012)

จากการวิจัยภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบในแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือ ด้านการตัดสินใจร่วม ซึ่งเป็นระดับภาวะผู้นำแบบร่วมพลังที่สูงกว่าด้านอื่น ๆ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะการตัดสินใจร่วมกัน เป็นที่แสดงให้เห็นถึงการแสดงออกของการปฏิบัติให้เห็นอย่างชัดเจนว่า บุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกัน เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดในการนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ มีการใช้สารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ โดยมีความสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การ และเมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบในแต่ละด้าน พบว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความผูกพันต่อโรงเรียน และด้านการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ถึงแม้จะมีค่าเฉลี่ยที่ต่ำที่สุด แต่ก็ยังอยู่ระดับมาก ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากด้านความผูกพันต่อโรงเรียน และด้านการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง เป็นด้านที่ผู้บริหารสถานศึกษายังแสดงออกไม่ชัดเจน อาจเป็นเพราะโรงเรียนส่วนใหญ่ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ เป็นโรงเรียนที่มีการโยกย้าย บรรจุ สับเปลี่ยนบุคลากรบ่อย ทำให้ความรู้สึกผูกพันคงทนต่อโรงเรียนยังอยู่ในระดับที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด เมื่อเทียบกับด้านอื่น ๆ การที่ผู้บริหารมีความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การสูง จะมีแนวโน้ม

ว่าจะคงอยู่ทำงานกับองค์การเป็นเวลานาน เป็นตัวบ่งชี้ประสิทธิภาพขององค์การ เนื่องจากมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในงาน ความไว้วางใจระหว่างผู้ปฏิบัติงาน และลักษณะผู้นำที่สร้างความน่าเชื่อถือและไว้วางใจ มีความสัมพันธ์กับการปรับตัวในการทำงานและการปรับตัวขององค์การ รวมทั้งมีผลต่อพฤติกรรมการปฏิบัติงาน ได้แก่ ผลการปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมในงาน การขาดงาน การมาทำงานสาย การโยกย้ายงาน และการลาออกจากงาน บุคคลที่มีความยึดมั่นผูกพันต่อองค์การจะตอบแทนองค์การด้วยการแสดงพฤติกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อองค์การ ซึ่งควรส่งเสริมและพัฒนาให้ผู้บริหารมีระดับภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความผูกพันต่อโรงเรียนและด้านการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง

2. โรงเรียนคุณภาพ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ

โรงเรียนคุณภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ สอดคล้องกับงานวิจัยของวุฒินัย วังหอม ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า 1) รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียน มีองค์ประกอบ 8 ด้าน ดังนี้ (1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (2) การวางแผนกลยุทธ์ (3) การสร้างทีมงานและทีมงาน (4) เทคโนโลยี (5) การมุ่งเน้นผู้รับบริการ (6) ความรับผิดชอบต่อสังคม (7) ผลลัพธ์การดำเนินการ และ (8) การติดตามความก้าวหน้า 2) ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพ พบว่า ผู้บริหารมีความคิดเห็นสอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน และ 3) ผลการประเมินรูปแบบการบริหารโรงเรียนคุณภาพ พบว่า ผู้เชี่ยวชาญเห็นว่ารูปแบบการบริหารคุณภาพมีประโยชน์ มีความเหมาะสม สอดคล้องอยู่ในระดับมากที่สุด (วุฒินัย วังหอม, 2562)

ผลการวิจัยเมื่อพิจารณาโรงเรียนคุณภาพในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ในองค์ประกอบรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านคุณภาพนักเรียนมีการปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ที่ 2 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ : ด้านการพัฒนาคุณภาพนักเรียนและส่งเสริมการจัดการศึกษา เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยมุ่งเน้น ปรับปรุงหลักสูตรให้เหมาะสมสอดคล้องกับบริบทพื้นที่และนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ มีการส่งเสริมการเรียนการสอน พัฒนาระบบวัดผลประเมินผลทุกระดับให้มีคุณภาพและมาตรฐาน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างเต็มตามศักยภาพ ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ด้วยระบบดิจิทัลและมีนิสัยรักการอ่านและทักษะชีวิต โรงเรียนมุ่งเน้นจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกิจกรรมการปฏิบัติจริง (Active Learning) เน้นทักษะกระบวนการให้เกิดทักษะการคิดวิเคราะห์ คิดแก้ปัญหาและคิดสร้างสรรค์ในทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน ส่งเสริมให้ผู้มีเรียนมีสมรรถนะและทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

จากการวิจัยที่พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านความเป็นมืออาชีพของผู้บริหาร อาจเนื่องมาจาก ในการเร่งพัฒนาคุณภาพโรงเรียนมุ่งเน้นไปที่คุณภาพของนักเรียน และคุณภาพของครู

เน้นย้ำปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ที่ 3 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ในด้านการส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยเร่งรัดพัฒนาระบบการบริหารงานบุคคลให้มีประสิทธิภาพ เร่งรัดพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาโดยนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ ทำให้การพัฒนาความเป็นมืออาชีพของผู้บริหาร ต้องได้รับการส่งเสริมควบคู่กันไป เพื่อทำให้โรงเรียนเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กล่าวว่า โรงเรียนที่มีคุณภาพเป็นโรงเรียนที่มีองค์ประกอบสำคัญ 8 ประการ ดังนี้ 1) ความเป็นผู้นำมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา 2) การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ของผู้เรียนและการจัดการเรียนการสอนของครู 3) การกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาร่วมกันของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย 4) การจัดการเรียนการสอนที่กำหนดเป้าหมายการพัฒนาอย่างชัดเจน 5) การกำหนดความคาดหวังที่ต้องการให้ผู้เรียนบรรลุถึงได้ 6) การสร้างโรงเรียนให้เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ 7) ในการความรู้สึกในการรับผิดชอบต่อการจัดการศึกษา และ 8) การสนับสนุน ส่งเสริม และสร้างสภาพแวดล้อมแห่งการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

3. ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ

ผลการวิเคราะห์พหุคูณแบบมีขั้นตอน ตัวแปรพยากรณ์ (X) 3 ตัว จากทั้งหมด 5 ตัว มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณตั้งแต่ 0.767 ถึง 0.802 นั้นคือ เมื่อนำภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา ความผูกพันต่อโรงเรียน (X_2) เพียงด้านเดียวเข้าไปในสมการจะมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.767 มีอำนาจในการพยากรณ์โรงเรียนคุณภาพ ร้อยละ 58.9 (R^2= 0.589) เมื่อเพิ่มภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ร่วม (X_3) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.795 มีอำนาจในการพยากรณ์โรงเรียนคุณภาพ ร้อยละ 63.1 (R^2= 0.631) และเมื่อเพิ่มภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา ความไว้วางใจ (X_1) เข้าไปในสมการ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.802 มีอำนาจในการพยากรณ์สมรรถนะครูร้อยละ 64.0 (R^2= 0.640) แสดงว่าตัวแปรทั้ง 3 ตัว ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการศึกษาพบว่า ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความผูกพันต่อโรงเรียน (X_2) ด้านวิสัยทัศน์ร่วม (X_3) และด้านความไว้วางใจ (X_1) เข้าสมการถดถอยแล้วจะได้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ 0.802 (R = 0.802) ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่าสัมประสิทธิการทำนายหรืออำนาจพยากรณ์โรงเรียนคุณภาพร้อยละ 64.4 (R^2= 0.644) โดยค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ มากที่สุดคือ ด้านความผูกพันต่อโรงเรียน (X_2) รองลงมาคือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม (X_3) และด้านความไว้วางใจ (X_1) สอดคล้องกับ ปารณีย์ สุทธิประภา ได้ทำการวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหาร

สถานศึกษาส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพ มี 4 ด้าน คือ ด้านการจัดการความเสี่ยง ด้านการตัดสินใจร่วม ด้านความไว้วางใจ และความผูกพันต่อองค์กร ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน (ปารณีย์ สุทธิประภา, 2562)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุดคือ ด้านการตัดสินใจร่วม ทั้งนี้เพราะในการตัดสินใจร่วมกันเป็นที่แสดงให้เห็นถึงการแสดงออกของการปฏิบัติให้เห็นอย่างชัดเจนว่าบุคลากรในโรงเรียนร่วมมือกัน เป็นการเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมในการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดในการนำไปปฏิบัติเพื่อให้บรรลุผลตามเป้าประสงค์ที่วางไว้ มีการใช้สารสนเทศเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจโดยมีความสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การ ส่วนด้านที่ส่งผลต่อคุณภาพโรงเรียนมากที่สุดคือ ด้านความผูกพันต่อโรงเรียน ด้านวิสัยทัศน์ร่วม และด้านความไว้วางใจ

การวิจัยนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้ ดังนี้

1) ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความผูกพันต่อโรงเรียน และด้านการแก้ปัญหาและความขัดแย้ง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำที่สุด ดังนั้นสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ควรกำหนดกลยุทธ์ แผนงาน ให้ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้เกิดภาวะผู้นำแบบร่วมพลังด้านความผูกพันต่อโรงเรียนและด้านการแก้ปัญหาและความขัดแย้งของบุคคลากรในโรงเรียน

2) ระดับการเป็นโรงเรียนคุณภาพ ด้านความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา มีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำที่สุด ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ควรส่งเสริมเกี่ยวกับการพัฒนาความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อพัฒนาโรงเรียนให้มีคุณภาพ สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาด้านการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

3) จากการศึกษาภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพ พบว่า ด้านความผูกพันต่อโรงเรียน ด้านวิสัยทัศน์ร่วม และด้านความไว้วางใจส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ ควรบริหารจัดการและส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำแบบร่วมพลังและพัฒนาให้เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การเป็นโรงเรียนคุณภาพ

เอกสารอ้างอิง

ปารณีย์ สุทธิประภา. (2562). ภาวะผู้นำแบบร่วมพลังของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อโรงเรียนคุณภาพสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25. ใน *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา*. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

วุฒินัย วังหอม. (2562). การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพของโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดกลางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. *วารสารครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*, 47(3), 422-436.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ. (2562). ข้อมูลเกี่ยวกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบึงกาฬ. เรียกใช้เมื่อ 20 มกราคม 2562 จาก https://www.sesaobk.go.th.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). *คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน.* กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2559). แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12. เรียกใช้เมื่อ 26 กันยายน 2563 จาก https://shorturl.asia/CuT9W.

Bennet, D. (2010). Collaborative Leadership : The Role of Leadership in an ICAS Organization. Retrieved October 5, 2020 from https://shorturl.asia/dYm6x.

Hinrichs. (2007). *Education Administration: Theory, Research and Practice. 7thed.* New York : McGraw-Hill.

Jerry D.Van Vactor. (2012). Collaborative leadership model in the management of health care. *Journal of Business Research*, 65(4).

Kotter, J. P. (2006). “Leadership versus management: What’s the difference?”. J. Qual. *Participation*, 29(2), 13–17.

Ogawa and Bossert. (1995). Leadership as an Organizational Quality. *Educational Administration Quarterly*, 31(2), 224-243.

Yamane, Taro. (1970). *Statistics: an introductory analysis.* New York : Harper & Row.

Yukl, G. (2002). *Leadership in Organizations. 6rd ed.* New York : Pearson Prentice Hall.